

NEWS

MONTANA

12. szám

1993. augusztus

**Az ötös hadoszlop -
Pentiumos Compaq gépek**

**Színrt hoznak az életünkbe -
QMS színes nyomtatók**

**Postaládák postás nélkül -
E-mail programok**

Távoli adatefeldolgozás Novell-es környezetben

A több raktárral, boltlat rendelkező cégek eladási, raktározási rendszerét központosított adatbázisra cserélni egyszerű az adatlekérdezős, a szoftver karbantartás és természetesen mindig az érvényes adatok állnak a távoli felhasználók rendelkezésére. Ennek a filozófiának több számítástechnikai megvalósítása lehetséges.

Klasszikus a hoszt nagyszámítógépekre (IBM AS/400, VAX) alapozott feldolgozás. A kommunikációs igény minimális, minden adatot a nagygépen tartunk. A szűk távközlési csatornán csak a billentyűzet- és a képernyőtartalom halad át.

Másik lehetséges megoldás egy szerver-kliens rendszerű adatbáziskezelő használata. A lekérdezésekhez általában SQL, vagy Btrieve megoldásokat választanak. Ebben az esetben egy kérdést elküldenek a központi adatbázisnak, amelyik csak a választ küldi vissza. Osztott adatbázist is készíthetünk, a sűrűn előforduló adatok helyben állhatnak rendelkezésre.

Tapasztalataink szerint az SQL és a Btrieve is jó eredményeket ad, akár VSAT-on, akár DATEX-P kapcsolatban használják őket. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy ebben az esetben a távoli szoftverünk, adatbázisunk karbantartásáról is gondoskodniuk kell és az eddigi

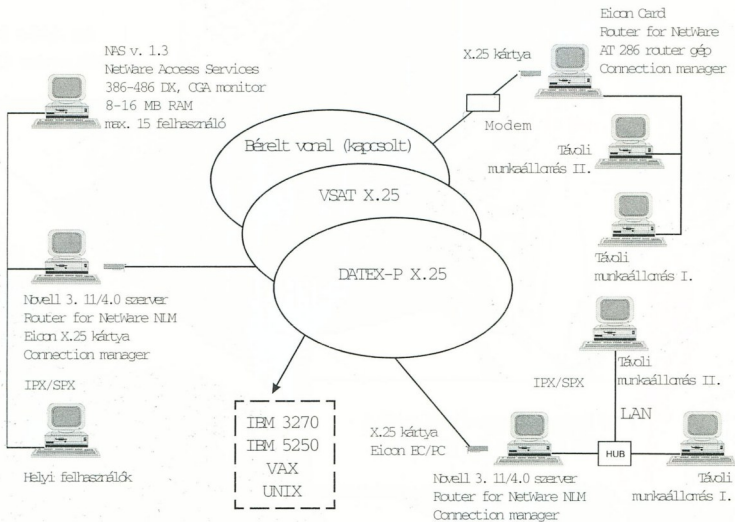
kifejlesztett, felhalmozott pl. Clipper szoftvereket is újra kell írniuk.

Magyarországon azonban a cégeknél fellelhető számítástechnika túlnyomórészt PC bázisú gépekből áll, a nagygépek-minigépek távoli terminál lehetőségét a legtöbb esetben kényyszerűen hiányolnunk kell. A connect-

arra, hogy leutánozzuk a nagygépek termináljait. Erre a Remote Computing (Távoli Adatefeldolgozás) eszközök nyújtanak lehetőséget, mint például a NAS (NetWare Access Services) nevű Novell szoftver. Egyszerre 15 távoli terminálként működő gépet tud kiszolgálni. Nincs szükség minden távoli gépnek egy

változás, ha a szoftver erre alkalmas) és a nyomtatás érkezik.

A gyakorlat szerint éles alkalmazáshoz megbízható kapcsolat csak VSAT, X.25, vagy bérelt vonali modemes kapcsolattal biztosítható. Az általunk disztribútori minőségben képviselt kanadai EICON cég X.25 connectivity

eszközök fejlődésével mégis lehetőség nyílik arra, hogy ezek szükség hozta megoldások is teljes értékű szolgáltatásokat nyújtsanak.

Már Novell-es környezetben is lehetőségünk nyílik

“tükör” számítógépre és megfelelő dBASE alapú szoftvereinket továbbra is használhatjuk. A távoli gép csak a billentyűzet leütéseket küldi el a központba. Válaszként a képernyő (vagy képernyő

eszközei segítségével kötjük össze a központi hálózatot a távoli hálózattal, illetve gépekkel. Ezekben az esetekben IPX-n keresztül érjük el a NAS szolgáltatásait. Ez a megoldás több okból is előnyös. Egyrészt kihasználjuk az EICON routerek 4:1 adattömörítő képességét, kapcsolatot újra felépítő tulajdonságát. Másrészt az Eicon X.25 router gépet több távoli terminállal egy “hálózatba” kapcsolva egyszerűen és főleg olcsón tudjuk ezeket koncentrálni. Nincs szükség Novell szerver gépre! A munkaállomásokon csak az IPX és a NETX szoftvereket kell elindítanunk, NAS szoftverünk ezen keresztül kommunikál.

NAS v. 1.3

Max. távoli felhasználó (session):
Egy felhasználónak nyújtott memória:

15
kb. 550 kilobájt konvencionális és
kb. 400 kilobájt EMS

Hardver igény:

386-486 megbízható DX számítógép 8-16 megabájt RAM-mal (felhasználók számától függően), CGA szerver monitorral
IPX, X.25, modem

Külső kapcsolat:

Vonali hibák elleni védelem:

Kapcsolat megszakadása esetén a vonal újra felépüléséig megőrzi az adatokat

Feldolgozási sebesség:

10 egyidejű felhasználó esetén kb. AT 286/16 Mhz sebességének felel meg

A Novell 3.11/4.0 szervertben NLM-ként működő Eicon Router for NetWare szoftver, vagy külső router-gépben az Eicon Connection Manager szoftver (Kapcsolat Felügyelő) és a NAS a vonal megbízósága esetén is védi az adatokat. Vonali hiba esetén megőrzik a megszakadás pillanatában meglévő állapotot, így nem kell attól félnünk, hogy például egy rekord módosítása közben a megszakadó kapcsolat miatt adatsérülés következik be. A két Eicon router a megszakadás után azonnal megpróbálja a kapcsolatot újra felvenni. Amint ez sikerül, onnan lehet folytatni a munkát, ahol az a vonal megszakadásakor abbamaradt.

Megfelelő választódót már 9.6 kbps X.25 kapcsolaton elérhetünk. Ez a vonali sebesség általában rendelkezésre áll a DATEX-P hálózaton.

A NAS szervert egy megbízható (pl. Compaq, ALR) 386-486 DX gépet válasszunk, 8-12 megabájt RAM-mal, Arcnet, 3Com EtherlinkII, NEXxx kártyával, de elegendő csak CGA monitorral. A távoli munkaállomásokról 550 kbyte konvencionális memóriát, valamint kb. 400 kbyte EMS memóriát látunk. Így lehetőségünk van a megszokott, nagy memóriáigényes szoftverek futtatására.

Akár a NAS kapcsolathoz kialakított, akár külön Eicon X.25 eszközökkel lehetőség nyílik pl. a külföldi anyavállalat IBM nagygépeire, VAX, vagy UNIX-os rendszereire való kapcsolódásra is. A Novell szervert helyezett kártya – amelyhez mint már említettük, nem kell külön gateway gép –, vagy egy külső router egyaránt alkalmas az Eicon NLM-ek letöltése után a kapcsolat létrehozására a nagyszámítógépekkel.

Érdeklődők számára a Montana Telecomnál előzetes konzultáció után lehetőség van referenciás rendszer megtekintésére is.

Szathmári Géza

A Kedves Olvasó

is bizonyára jól tudja, hogy mi mindennek keresztelték el már a 20. század utolsó évtizedeit. Mi leginkább azt mondanánk (ha ugyan a levegőben nem repítette valaki már ezt a szlogent előtűnk), hogy az árrobbanások és árlerobbanások korát éljük mostanában. Az előbbieket persze emlékeztetésebbek. Kezdődött az egész az olajár-robbanással valamikor a hetvenes évek végén és eljutott odáig, hogy ma már a háromhatvanas kenyérből majdnem harminchat forintba kerül egy fél kiló. Az olajár-robbanásról még azt hittük, hogy nem fog "begyűrűzni". Három éve viszont, amikor így augusztusban az iraki robbantgatni kezdtek Kuvaitban, már pontosan tudtuk, hogy mire számíthatunk a benzinárak terén, és lett is a dologból taxisblokáid.

Szóval emlékeztet az árrobbanásaink száma szinte végtelen, akár az emberi emlékezet, melybe belekotorva találunk azért néhány élvezetes árlerobbanást is. Például amikor egy fél évtizeddel ezelőtt megvásároltuk az első XT-ket Bécsben, a nagymamával kiegészített teljes családi túristaellátmányunk terhére, aligha gondoltuk volna, hogy ezek a gépek pár évvel később néhány tízezer forintért sem kellene majd a kutyának sem. Ma pedig az olyan neves számítógépgyártó cégek, mint a Compaq, már nem csupán a 286-os, hanem a 386-os AT-k gyártásával is felhagytak! Helyette jönnek a 80486sx-es munkaállomások, elfogadható áron, mert piacra dobásukat a Compaq látványos árlerobbanással készítette elő tavaly...

Robbantani persze tudni kell. Tudni kell azt, hogy mit, mikor és miért robbantunk, és mit mikor le és mikor fel, különben könnyen úgy járhat az ember, mint annak a régi viccnek a kis távol-keleti partizánja, akire több évvel a háború vége után találtak rá a dzsungelben, s amikor megmondták neki, hogy béke van régen, kétségbeesetten kiáltott fel: "En meg itt csak robbantgatók, robbantgatók..."

Vannak persze, akik a magyar számítástechnikai piacon is inkább csak úgy robbantgatnak; mutatják ezt az elmúlt időszak látványos csőbajelevenísei. No de félre az esetleges kárörömmel! Köszönjük meg inkább az olvasó kedves kérdését, mi élünk, jól vagyunk és kellemes strandidőt kívánunk a nyár hátralévő napjaira mindenkinek.

3Com újdonságok

A 3Com cég, amely rekord évet zárt tavaly, több új fejlesztést jelentett be az elmúlt napokban. Ezek közül is kiemelkedik az a technikai áttörésnek tekinthető hír, amely szerint először sikerült Ethernet hálózaton 100 megabájt másodpercenkénti átviteli sebességet demonstrálni. Ez különösen azoknak az alkalmazóknak lesz fontos, akik adatigényes programokkal (CAD, DTP, dokumentum archiválás) dolgoznak hálózaton. Az új megoldás másik előnye a gyorsaság mellett, hogy képes a meglévő fizikai hálózaton is produkálni ezt a

teljesítményt, az ígéretek szerint alkalmazásához sem új hálózati menedzsmentre, sem új kábelezésre nincs szükség.

A másik hír, hogy a 3Com több fő termékére, így a LinkBuilder GH-ra, a NET-Builder családra és a CS terminál szervert családra is megkapta az ISO 9002 minősítést. Azok a cégek, akik az ECK, Japán, vagy más fejlett piac minőségbiztosítási követelményeinek akarnak eleget tenni most már szabadon használhatják gyártási technológiájuk támogatására a 3Com termékeket is.

Harmadik hírnünk, hogy megjelent a továbbfejlesztett NETBuilder Internetworking 6.0 szoftver. A felhasználók számára a módosítások alacsonyabb hálózat adminisztrációs és WAN költségeket, tökéletesített hálózati biztonságot és egyszerűsített LAN protokoll együttműködést jelentenek majd. A "supernetting" funkció a rendszer adminisztrátor idejével takarékosodik, amikor csökkenti a routing táblázatok méretét és minimalizálja az IP címek számát. Egyszerűbbé vált a meglévő IP routing sémák egymás mellett élése is.

Postaládák postás nélkül

Napjainkban már Magyarországon is – igyekezve bepoztolni a régebbi információtechnológiai hagyományokkal rendelkező országtól való tetemes lemaradásunkat – egyre nagyobb szerep jut a az E-mail rendszereknek az információcsere területén.

A számítástechnika robbanásszerű fejlődésével egyidőben megjelenő lokális hálózatok gyors terjedése a mail rendszerek területén is jelentős változásokat hozott. A DOS, a Windows, az OS/2 mellé megjelentek a különböző hálózati operációs rendszerek, a desktop technológiába sűrített hatalmas kapacitások olyan lehetőségeket kínáltak, amelyek kihasználására újabb és újabb igények merültek fel az információ-továbbításban szemben. A fejlődés két oldalról is megindult.

Rend és kapcsolat

Egyfelől a helyi hálózatokon az egyre növekvő számú felhasználók egyre több és több információt, levelet zúdítanak egymásra. A kezelendő üzenetek egy idő után úgy "elrepülnek" a felhasználótól, hogy a bennük való eligazodás már segítség nélkül nehezen képzelhető el. A mail rendszerek fejlesztői jelenleg is mindig újabb eszközöket próbálnak kidolgozni az üzenetek rendezésére, kezelésére.

Másfelől a mail rendszerek belül keletkező információk kezelését biztosító megoldások kifejlesztésével egyidőben megerősödött az igény a környezetbe történő minél magasabb fokú integrációra is. Alapvető követelménynek léptek elő az olyan szolgáltatások, mint például a közvetlen adatkapcsolat a számítógépen működő egyéb alkalmazásokkal – adatbázisok, táblázatkezelők, szövegszerkesztők –, az egységes, integrált címzési lehetőségek a lokális vagy akár

Elektronikus mail. Sokan nem tudják nélküle elképzelni mindennapi munkájukat, sokan barátkoznak vele hogy mire is jó ez egyáltalán, és sokan még nem is hallottak róla. De hogy meghálálja annak aki komolyan használja, az biztos. Nincs többé üzenetekkel, válaszra való papírdarabokkal zsúfolt asztal. Nem kell a főnököt lesni a folyosón, ha pár szót akarunk váltani vele. Nincs többé elkallódott telefonvezeték. Csak meg kell nyomni egy gombot, és küldeni kell egy mailt.

nagyterjedésű hálózatoknál, a gyors és egyszerű kapcsolódás más levelező rendszerekhez. Ezeket túl általános gyakorlati igény a hálózati telefax elérése, vagy éppen hangos üzenet továbbítása a mail rendszeren keresztül.

"Elutaztam, kedden jövök"

A felhasználóbarát, magas fokú környezeti integrációval rendelkező mail rendszerre jó példa a BEYOND cég Mail for Windows változata. Sok tulajdonságában ez a mail rendszer kifejezetten a megelőző vetélytársait. Ilyenek például:

- A BeyondMail képes a

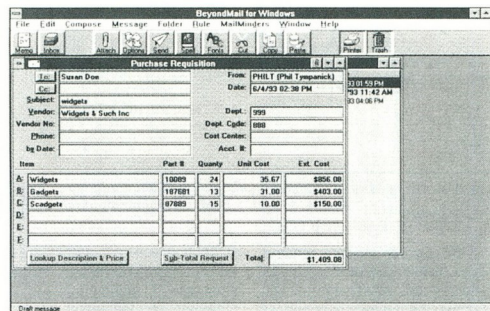
- Automatikusan képes válaszüzenetet küldeni a címzett távolléte esetén, tájékoztatva a hívót a címzett elérési lehetőségéről, visszakeresésének idejéről, stb. Szükség esetén az érkező üzeneteket a mail rendszer telefaxon automatikusan továbbküldi címzettnek.
- Meghatározott feltételrendszer alapján képes az üzeneteket a megadott munkatársakhoz továbbítani.
- A BeyondMail programozási lehetőségei gyorsan megtanulhatók és egyszerűen kezelhetők. Segítségével kifejleszthetők olyan speciális alkalmazások, melyek jelen-

kihasználású, és a DOS változattal közös adatbázisok egyidejű kezelésére. A felhasználó tetszése szerint alakíthatja ki a grafikus környezetet, egyidőben akár több ablakot is megjelenítve a képernyőn.

Hálózati integráció

A BM Banyan VINES-en működő változata szervesen együttműködik a VINES StreetTalk elnevezésű rendszerével, valamint az erre épülő STDA-val (StreetTalk Directory Assistant). Ennek, valamint a VINES mail opció által biztosított szolgáltatásoknak a kihasználásával a BM for VINES további lehetőségeket kínál:

- Teljeskörű együttműködést biztosít a VINES hálózaton jelen lévő összes mail felhasználóval, beleértve a Banyan Mail és VINES Macintosh Mail használatát is.
- Együttműködik a DEC, X400, MCI Mail, SNADS, FAX és MHS alapú rendszerekkel a szabványos gateway-eken keresztül.
- Atveszi a VINES Mail rendszere alatt létrehozott egyéni mail címlistákat.
- Biztosítja a keresési funkciók használatát a VINES elnevezésű rendszere szinten.
- Lehetőséget ad "of line" működésre, amely során a hordozható számítógépen szerkesztett üzeneteket a hálózatra kapcsolódáskor automatikusan továbbítja.

bejövő üzeneteket automatikusan, kulcsszavak vagy más jellemzők alapján osztályozni, és az előre kijelölt gyűjtőkben (folderekben) tárolni.

- Lehetőséget ad gyakran használt, azonos, vagy hasonló szerkezetű üzenetek egységes formai kialakítására, megkönnyítve ezzel mind a küldőt, mind a címzett munkáját (telefon üzenetek, megrendelések, időpontegyeztetések).

tősen megkönnyítik egy munkapostban az információ gyors továbbítását és feldolgozását.

A fentiek kívül természetesen a BeyondMail tudja mindazt, ami egy korszerű mail rendszertől elvárható: szövegszerkesztője könnyen kezelhető, az üzenetek titkosíthatók, adatállományok csatlakozhatók a mailekhez.

A BM for Windows lehetőséget ad a Windows 3.1 adottságainak teljes körű

Idén júniusban a Beyond megjelentette a 2.0 változatot, amelyik immár támogatja a Novell 4.0 Global MHS szolgáltatását is. Új elem, hogy a program közvetlenül képes belenézni adatbázisokba, sőt átvéni azok őrleppait is. Így például a BeyondMail lehetővé teszi, hogy egy raktárkészlet adatbázisából a felhasználó az adatbázis saját őrleppain küldje el megrendelését a központnak maileként.

Az ötös hadoszlop

Ha augusztusi Montana News, akkor biztosak lehetünk benne, hogy a Compaq cég kirukkol valami újdonsággal. Tavaly az árháborút beindító árcsökkenést, idén pedig az első Pentiumos gépek bejelentését időzítették erre a korábban uborkaszegzonnak számító időszakra.

Új nevet kell most a számítástechnikával foglalkozóknak megtanulniuk. Az új processzorok a fejlesztés alatt több neve is volt (586, P5), de különböző jogi viták miatt az amerikai szervek azt javasolták az Intelnek, hogy ne számokból álló nevet

is megszüntette a 386-os termékek gyártását, mivel az ezek iránti kereslet jelentősen csökkent. A tavaly nyáron a Compaq által kirobantott árháború azt eredményezte, hogy jelenleg a nagyon jó piaci részesedéssel rendelkező 80486sx-es munkaállomások kezdik teljesen átvenni a régi 386-os gépek szerepét. Ehhez persze az is kellett, hogy a termékek versenyképes ára legyen. A hardver elemek fejlődésével párhuzamosan a szoftverek is fejlődnek. Egyre nagyobb, bonyolultabb szoftverek készülnek, melyeknek egyre nagyobb az erőforrásigénye. Ez indikálja az egyre erősebb processzorok, illetve a hozzájuk tartozó

bites. Ezzel valós előrelépés nem igazán történt. Persze azt is tudni kell, hogy az Intel a processzor upgrade-hez szükséges Overdrive processzorokat csak 1994 első negyedévére igéri, de hogy ténylegesen mikor fog tudni ilyet szállítani, az jelenleg

AGER segítségével a processzor 64-bites buszon kommunikál. A memória busz szélessége 128 bitre nőtt. A kettő közötti kommunikációs sebesség 267 MB/sec. Ezen felépítés mellett az EISA buszon elhelyezkedő busmaster kártyák közvetlenül

adjanak a termékek, mivel ezt nem lehet védjeggyel ellátni. Az előző típusok esetén a 386-os és 486-os processzorokat más gyártó is forgalomba hozta az Intelen kívül. A termékkel kapcsolatos pereskedés jelenleg is folyik és várhatóan az Intel győzelmével fog zárulni. A perrel párhuzamosan az Intel a processzorait forgalmazó cégeket arra kérte, termékeiken tüntessék fel, hogy valójában mivel is működik a gép. Ekkor jelentek meg az "Intel Inside" feliratok. A további összejöttések elkerülése végett az új név, a Pentium már védett márkanév.

Kínótt keretek

A neves számítógépgyártók, többek között a Compaq

környezet igényét, vagy fordítva? Ez a kérdés nagyon hasonló a "tyúk-tojás" viszonyhoz. A vezető szoftver és hardver gyártók minden esetre egymással szoros együttműködésben fejlesztik termékeiket.

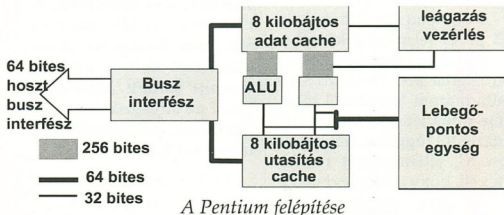
A processzor nem minden

A jelenleg piacon levő PC-k közül jelenleg csak a Compaq cég gyárt olyan gépet, ami valóban ki tudja használni a Pentium előnyeit. Miről is van szó? Az új chip egy 64-bites eszköz, mely csak akkor képes teljes erővel dolgozni, ha a környezet erre lehetőséget ad. A többi gyártó úgynevezett Pentium-ra előkészített gépe olyan, hogy bár a foglalat valóban megvan, a környezet maradt a régi 32-

talány. Jelenleg csak a Pentium gyártása folyik. Nagyon fontos tehát a már az előzőekben említett megfelelő processzor környezet, mert e nélkül a gép csak töredékében tudja kihasználni elvileg rendelkezésre álló erőforrásait.

Autópálya a számítógépben

A Compaq cég a Systempro/XL régebbi bejelentésével egy igazi, a Pentium használatára is alkalmas gépet jelentett be, igaz akkor még csak 486dx/50 MHz-es processzorral. Ez a gép felépítését

A Pentium felépítése

tekintve egy új rendszer-architektúrára épült, melyet TriFlex architektúrájának neveznek.

A baloldali ábrán jól látható, hogy a középen elhelyezkedő DATA FLOW MAN-

képesek kommunikálni a memóriával, többek között akkor is, ha a processzor egyébként foglalt. Ennek olyan a hatása, mint egy várost elkerülő körgyűrűnek a közlekedésben. Míg más gépekben az adatok minduntalan a "processzor belvárosba" vezető szűk utakra kényszerülnek, itt széles elkerülő csatornáknak állnak rendelkezésükre.

A Pentium

A Pentium processzorok jelenleg két típusban készülnek, vagy 60, vagy pedig 66 megahertzesek. Ha csak a

processzorok teljesítményét vizsgáljuk a környezettől függetlenül, akkor kiderül, hogy változatlan környezetben az új processzor kb. kétszer akkora teljesítményt nyújt, mint 486/66-os elődje.

Színt hoznak az életünkbe

Ezzel azonban nem merültek ki a teljesítmény tartalékok, mert a szoftvereknek is tudniuk kell kiharcolni az új hardver lehetőségeit. Egy megfelelően újrafordított (recompilált) szoftverrel újból a duplájára, vagyis a korábbiaké a teljesítményére növelhető a teljesítmény. A Pentiumban rejlő lehetőségek igazi kihasználásának kulcsa tehát legalább annyira a szoftvergyártók kezében van, mint a hardvergyártókéban.

PC vagy RISC?

Mivel a Pentium teljesítménye már igen nagy, így célszerű nem a kisebb teljesítményű PC-k valamelyikével, hanem a RISC processzoros gépekkel összehasonlítani. Az eredmények értékelésénél célszerű figyelembe venni a következőket:

- a RISC processzorok igazi erőssége a lebegőpontos műveletekkel végzett számítás
- a PC világban a műveletek többsége egész művelet
- a RISC processzorra alapuló gépek ára ma még jelentősen magasabb az Intel használó gépekénél

A tesztek során az egész műveletekkel végzett teszt-eredményekben a Pentium felülmúlta a RISC-es gépeket, illetve a DEC Alpha processzorát. A lebegőpontos műveletekben az utóbbiak értek el jobb eredményt, ezeknél az alkalmazásoknál tehát a Pentium ma még nem igazi vetélytárs.

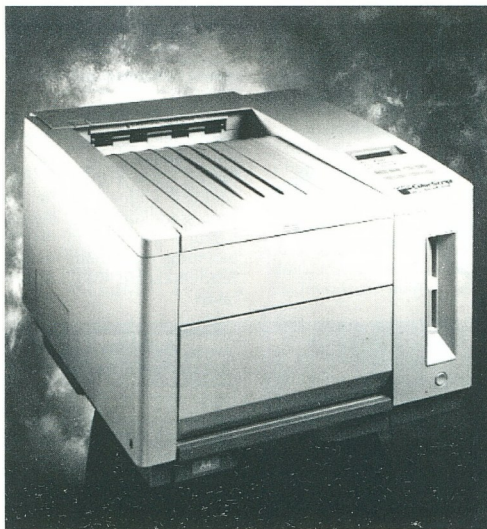
A Compaq Pentiumra épülő gépei jelenleg a következők: Systempro/XL 5/66, ProSignia 5/60, Deskpro 5/60. Mindhárom termékből többféle típus létezik, a merevlemezektől függően. A Systempro/XL jelentőségét tovább növeli, hogy a jelenlegi maximum két processzor mellett a közeli jövőben lehetőség nyílik majd maximum 8 processzor használatára. Ez a kategória azonban már teljesítményét tekintve a mainframe határán áll.

Keviczky László

A mára hagyományossá vált thermal transfer nyomtatókkal szemben a QMS júniusban bejelentette az első, általános irodai alkalmazásra szánt színes lézernyomtatót, a ColorScript 1000-t is. Véleményük szerint ez a nyomtató nem jelent majd konkurenciát a cég két korábbi színes nyomtatójának, a ColorScript 210-nek és 230-nak, mert felhasználási körük eltér egymástól. Ezt a nyomtatót főleg azokhoz

másik lényeges különbség, hogy itt a színes kép egy menetben kerül a papírra. A négy nyomdai alapszín (cián, bíbor, sárga és fekete) négy külön tonerből először egy széles kép-szíjra kerül, erről a lézernyomtatók megszokott hengerére és a papír a henger alatt egy menetben halad el. Ez segít kiküszöbölni a papír esetleges nyúlásából adódó színészűségeket.

Mivel a festék külön tonerekben van, a ColorScript Laser 1000 rendkívül takaré-

alkalmazásokhoz (szövegszerkesztők, táblázatkezelők, stb.) ajánlják, amelyeknél nem komplett színes oldalakat kell nyomtatni, viszont színek alkalmazásával az anyagok látványosabbakká, könnyebben áttekinthetőkké válnak.

A nyomtató működési elve teljesen eltér a korábban megismertektől. Az első lényeges különbség, hogy bármilyen, lézernyomtató által elfogadott anyagra, tehát normál papírra, vagy fóliára is képes nyomtatni, nem igényli a thermal transfer nyomtatók speciális papírját. A

kosan nyomtat. Nemcsak a papír olcsóbb, mint a versenytársaknál, hanem a kiadói elvből következően nincsen felületvesztés sem (a thermalnyomtatók színes filmjei nagy veszteséggel dolgoznak). A nyomtató jelzi, ha valamelyik toner kezd kifogni és a felhasználónak elég csakis azt a színt pótolnia.

Színes nyomtatásnál mindig gond, hogy az általunk a képernyőn látott színt a nyomtató hogyan képviseli el. A monitorok ugyanis a színek RGB (piros-zöld-kék) módban állítják elő, míg a nyomtatáshoz négy színt,

kéket, bíbort, sárgát és feketét használnak, a kettő közötti egyértelmű megfeleltetés pedig nem tökéletes. A ColorScript Laser 1000 a CIE, vagyis az emberi érzékelésen alapuló színmodell révén ügyvezett eszközfüggetlen színképzést valósít meg. Ez azt jelenti, hogy a Level 2 PostScript emuláció kínálta lehetőséget felhasználva a CIE színképzési könyvtáraiból (Color Rendering Dictionary, CRD) egyértelműen megfelelteti a képernyő színértékét a nyomtató színkepzés színének. Négy különböző színképzési rendszert támogat, az Apple ColorSync™ és az Electronics for Imaging Eficolor™ szíztémáját, valamint a Colorimetric és a Business CRD rendszert, ez utóbbi az általános képernyőszíneket tartalmazza.

A ColorScript 1000 is rendelkezik mindazokkal az előnyökkel és szolgáltatásokkal, amelyet a QMS többi Crown technológiájú nyomtatója nyújt (lásd 11. számunkat). A hálózati működést az automatikus emuláció érzékelő (ESP) és az egyidejű interfész működés (SIO) biztosítja.

Harsányi László

MONTANA

Kiadja a Montana Marketing Kft.
1054 Budapest, Steindl Imre u. 6.

Tel: 269-5564

Fax: 269-5573

Levél cím: 1361 Pf. 501

Felülső kiadó: Kávér Hedvig,
a Montana Marketing Kft. ügyvezetője

Szerkesztő:
Harsányi László

Megjelenik kéthavonta
10.000 példányban

© 1993 Montana Marketing Kft.

Készült a Montana DTP rendszerén.

Szimbólus:

Réval Repra Kft.

Nyomdos: Ságvári Nyomda

Felülső vezető:

Szilágyi Tamás igazgató

Ha Ön rendszeres olvasója szeretne lenni lapunknak, kérjük, hogy líjón nekünk és mi minden számot díjmentesen elküldünk Önnek.

Tisztelt Olvasónk!

Immár két éve, hogy újtára bocsátottuk a Montana News-t. Azóta sokat változott Magyarországon az informatikai szakma, s örömmel mondhatjuk, hogy cégünk is jelentős fejlődésen ment keresztül. Immár elkerülhetetlen, hogy lapunk is megújuljon. Annak érdekében, hogy a megváltozott lap méginkább találkozzon az Önök igényeivel, számítunk az Önök segítségére is. Kérjük, hogy a mellékelt kérdőívet töltsék ki, és szeptember 30-ig küldjék vissza címünkre: Montana Marketing Kft., 1054 Budapest, Steindl Imre u. 6. A visszaküldők között egy palmtop számítógépet sorsolunk ki, a nyertes nevét de – cemberi számunkban közöljük.

1. Milyen gyakran olvassa a Montana News-t?

- minden számot
- alkalmanként
- soha

2. Hogyan jut el Önhöz a lap?

- postán megkapja
- a PC-Worlddel együtt kapja meg
- ismerősei adják oda

3. Az Ön cége

- semmilyen kapcsolatban nincs a Montana-val
- termékeinek forgalmazója
- termékeinek végfelhasználója

4. Ön

- számítástechnikai szakember
- felhasználó
- érdeklődő

5. Ön

- felsőfokú végzettségű
- középfokú végzettségű

6. Ön

- döntéshozó
- középvezető
- beosztott

7. Szerez-e felhasználható információt a lapból?

- rendszeresen
- ritkán
- soha

8. Döntött-e már beszerzőskor a lap információi alapján?

- rendszeresen
- ritkán
- soha

9. Milyen témájú írásokat részesít előnyben a mostani lapban?

- a cég életéről szólót
- új termékeket bemutatót
- összehasonlító cikkeket
- rejtvényt

10. Milyen írásokat hiányol a lapból?

- konkrét problémák megoldására vonatkozó esettanulmányokat
  - más cégek bemutatását
  - piaci elemzéseket, felméréseket
  - egyéb
- .....

11. Hajlandó lenne-e megvenni a lapot?

- nem
- jelenlegi formájában nem
- igen, ... forintért

Név: .....

Beosztás: .....

Cég: .....

Cím: .....

Telefon: ..... Telefax: .....

Hozzájárul-e ahhoz, hogy adatai bekerüljenek a Montana adatbázisába és rendszeresen elküldjük Önnek tájékoztató anyagainkat?

- igen nem

Az Ön munkahelye

- kisvállalkozás
- kormányzati szerv
- bank, biztosító
- állami nagyvállalat
- oktatási, vagy tudományos intézet
- egészségügyi intézmény
- egyéb

Dolgozóinak létszáma

- 10 alatt
- 10 és 100 fő között
- 100 fő felett

Milyen számítástechnikai rendszert használ?

- szólv PC
- szólv Macintosh

- hálózatban PC
- hálózatban Macintosh
- hálózatban vegyes

- hálózati rendszer Novell
- hálózati rendszer Banyan
- hálózati rendszer UNIX
- hálózati rendszer egyéb, éspedig

Terveznek-e ebben az évben számítástechnikai beruházást?

- igen nem

Segítségét és fáradozását nagyon köszönjük!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
18			19							20						21	
22		23					24		25					26			27
28			29		30			31				32			33	34	
35		36						37			38			39	40		41
	42				43	44		45	46			47	48		49		
50		51		52				53				54		55			56
57	58							59					60	61		62	
63							64			65			66			67	
68						69	70		71					72			73
74			75		76				77				78		79	80	
81								82			83			84		85	
86			87			88			89	90			91			92	
93		94					95					96		97		98	99
	100								101					102			

Költséget kímél, ha postája E-mail, ...

A folytatást a vízszintes 174. és a függőleges 10. sorokban rejtettük el.

Vízszintes

1. A folytatás első része (zárt betűk: M, S, E, T, O). 18. Hordó-mérték. 19. Őszi mezőgazdasági munka. 20. Ausztria külügy-miniszterének keresztneve. 21. Nem Ádám. 22. ... Atattürk. 24. Brazil folyót. 27. Csonka MÁV! 28. Félig avar! 29. Istenhite ... vált. 32. Páratlanul jönne! 33. Előadás. 35. Odaöltöget. 37. Földet forgat. 38. Orosz tél. 39. Kéreg. 42. Számos. 43. Búcsúsűz. 45. Utolsó osztrák császárné. 47. Részvénytársaság. 49. Bedöglök. 51. Jóllehet drága. 56. Szaft. 57. Állampolgári köteleesség. 59. Paripa kóstoló. 60. Azonos magánhangzók. 62. Hajó vége. 63. Komédia. 65. "Az" emberiség hajnalának világossága. 68. Menyasszony. 69. Némán angolul igen! 71. Étkszik. 72. Francia vagy. 73. Világbajnokság. 74. A megfejtendő szöveg második

része. 79. 20. századi festő (Paul). 81. Kiabál. 82. Mutatónévmás. 83. Egyműnien megy az idegeire! 85. Végtelenül adnal! 86. Igás állat. 87. Játék és kisasszony is van ilyen. 91. Monogramjáról ismert középkori festő. 92. Növényi rész. 93. Játékforgalmazó cég. 95. Francia napilap. 97. Bagoly neve Fekete Istvánnál. 98. Pál utcai fiúk vezére. 100. Átívelő. 101. Osmagyar név. 102. "A" zöldszínű zöldség bogycájának levét.

Függőleges

1. Interkontinentális autóverseny célpontja. 2. Szántóeszköz része. 3. Szétszört legendás kínai pártvezér! 4. Csokoládés sütemény. 5. Nem az. 6. Éjszaka is van ilyen. 7. A holland biztosító. 8. Római kori nép többszámában. 9. ..., avagy az erkölcsi makacs (Bessenyei). 10. A megfejtendő szöveg harmadik része (zárt betű: Y). 11. Megy. 12. Kenőanyag haszonkulcsokat. 13. Európai főváros. 14. Fenékmosogató alkalmatlanság. 15. Emese! 16. Egyiptomi napisten. 17. Francia áfa. 23. Bőkezű. 25. A Földistennő

végtagját. 26. Helyiség is, nő is. 30. A Brit Szigetektől származó török nagyúr. 31. Kassák lapja. 34. Rockegyüttes. 36. Halászeszköz. 40. Rangjelző szócska. 41. Azoké, akik óvják a nem emberi lényeket. 44. Arzén vegyjele. 46. Női becenév. 48. Varróeszköz. 50. Mindenki így kezdte. 52. Otthonába csúszkáló. 53. Kutyaház. 54. Ősei. 55. ...-ce (kínai filozófus). 58. Dorottya gyere sielni. 61. Gépkocsimárka. 62. Nem em. 64. Ejha. 66. Lóhere. 67. Öreg. 70. Páncél-szekerénye. 71. Személyes névmás. 75. Esőben voltál. 76. Párosan székel! 77. "Ez" mosópor. 78. ... Lenk. 80. Mérleget. 84. Irodalmi hetilap. 88. Eleven. 89. Francia tagad. 90. Az SS-hez tartozó titkosrendőri alakulat. 94. Igeképző. 96. Előadás. 97. Téli csapadék. 98. Visszafelé orosz folyó. 99. Nem XT.

A megfejtés beküldendő a Montana Marketing Kft. címére: 1361 Budapest, Pf. 501. Beküldési határidő: 1993. szeptember 30. A helyes megfejtők között ajándécsomagokat sorsolunk ki.

Áprilisi számunk helyes megfejtése:

Nincs is szükség erre, mert aki ezt a kiadványszerkesztőt választja, annak helyén van a sive.

Ajándécsomagot nyertek: Budai Lotte, Sopron, Jeney Zoltán, Budapest, Krámer Dániel, Budapest, Rózsavölgyi Ferenc, Dunaújváros, Szűcs Zoltán, Szeged.

Májusi számunk helyes megfejtése:

Addig futtatja, míg meg nem tanulja az új Symantec szuper szoftver kezelését.

Ajándécsomagot nyertek: Gerencsér János, Fonyód, Herőczi Sándor, Szolnok, Koszó Zsolt, Deszk, Sikolya Edit, Szendefű, Szlovák Adrás, Budapest.

Gratulálunk!